

บทที่ 1 บทนำ

ความหลากหลายทางชีวภาพ(Biodiversity) เป็นการศึกษาข้อมูลด้านอนุกรมวิธาน การแพร่กระจาย การปรับตัวทางสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ทางนิเวศวิทยาของสิ่งมีชีวิตต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ด้านชีววิทยาของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ตามถิ่นที่อยู่อาศัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สำหรับการจัดการบริหาร และอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งมีชีวิตต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มนุษย์

ปัจจุบันมีการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยของสิ่งมีชีวิตอย่างกว้างขวาง โดยเริ่มตั้งแต่ สัตว์เซลล์เดียว เชื้อรา ไลเคน แคลลัส พืชพรรณไม้ สหราชอาณาจักร สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในแหล่งน้ำ และสัตว์ต่างๆ โดยมีหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูล เช่น สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สภาวิจัยแห่งชาติ และหน่วยงานต้นสังกัดที่ศึกษากลุ่มสิ่งมีชีวิตนั้น ๆ

ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในประเทศไทยมีค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในภาคเหนือ เนื่องจากพื้นที่สูงต่ำตามภูเขา และหุบเขามีกว่าในภาคอื่นๆ ทำให้อุณหภูมิความชื้นแตกต่างกันออกไป สิ่งมีชีวิตต่างๆ เช่น พืชพรรณไม้ และสัตว์ จึงมีความหลากหลายไปด้วย สำหรับแมลงในภาคเหนือมีความหลากหลายมากเช่นกัน เนื่องจากพื้นที่ยังมีป่าไม้มากที่สุดของประเทศ โดยเฉพาะบริเวณที่ยังไม่มีการรบกวนจากมนุษย์ เช่นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ป่าสงวน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แต่การศึกษาและงานวิจัยแมลงดังกล่าวยังมีน้อยมาก โดยเฉพาะการศึกษาความหลากหลายของแมลงในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ในประเทศไทยจะเป็นการศึกษาในแมลงกลุ่มเล็กๆ โดยเฉพาะกลุ่มแมลงที่นำความเสียหายทางเศรษฐกิจมาให้ เช่น แมลงที่ทำลายผลผลิตการเกษตร แมลงในโรงเก็บ แมลงทางการแพทย์และการปศุสัตว์ รวมทั้งแมลงที่มีค่าทางเศรษฐกิจเป็นต้น ดังจะเห็นว่าการศึกษาความหลากหลายของแมลงในระบบนิเวศยังไม่มีการทำอย่างจริงจัง ทั้งนี้เป็นเพราะทำแล้วไม่สามารถหาชนิดได้ ต้องใช้งบประมาณ เวลาและแรงงานสูงมาก ดังนั้นจึงน่าจะสนใจและส่งเสริมให้มีการศึกษาหาความหลากหลายของแมลงในระบบนิเวศมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาโครงสร้างทางชีวภาพของแมลงบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อันได้แก่กลุ่มแมลง ประกอบด้วยอันดับ วงศ์ ชนิด จำนวนตัวของแมลง
2. เพื่อหาความหลากหลายของแมลงบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว โดยนำไปคำนวณหาค่า Species Richness, ค่า Dominant Species Index, ค่า Evenness, ค่า Shannon-Wiener's Insect Diversity Index